

وزارت علوم تحقیقات و فناوری



دانشگاه شیخ بهائی
میرآباد-میراثی

جامعه شیخ بهائی

مجله دانشگاه دانشگاه شیخ بهائی - فصلنگاره دانشجویی - سال هشتم - شماره بیست و پنجم - تابستان ۱۴۰۰



علمی - فرهنگی - مذهبی - ادبی و ...





مقام معظم رهبری:

ملت همچنانکه در طول سال‌های متمادی، شجاعانه و با روحیه با حوادث مواجه شدند، از این پس نیز با روحیه و امید با همه حوادث برخورده کنند و مطمئن باشند که تلخی‌ها می‌گذرد و بسر و آسانی در انتظار ملت ایران خواهد بود چرا که **إنْ مَعَ الْعَسْرِ يُسْرًا**.



بسم اللہ الرحمن الرحیم

صفحه	عنوان	فهرست مطالب
۳	سخن آسمانی	عنوان مجله:
۵	آشنایی با افسرده‌گی	جامع شیخ بهائی (مجله داخلی دانشگاه شیخ بهائی)
۸	امنیت اطلاعات	تابستان ۱۳۹۹
۱۴	شیخ ما گفت	صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
۱۶	مناسبت‌ها در تابستان ۹۹	دکتر سید محمود خاتون‌آبادی؛ معاونت دانشجویی و فرهنگی
۲۳	خبر دانشگاه در تابستان ۹۹	نگارش، بررسی و نظارت: شورای سردبیری طرح جلد، صفحه آرایی و تدوین:
		فاتمه فدوی حسینی

رایانامه مجله:

jshbu@shbu.ac.ir

مریم کاظمی^۱

سخن آسمانی

امیر المؤمنین امام علی(علیه السلام): "إضاعة الفرصة غصنةٌ"^۲

وقت یعنی فرصت، یعنی سال و ماه و روز یعنی لحظه لحظه زندگی از تولد تا مرگ، همان عمر انسان گوهری ناب و گران‌بها که آن را با هیچ‌چیز حتی طلا نمی‌توان سنجید. زیرا طلا، ثروت و موقعیت اجتماعی و غیره را می‌توان با تلاش و همت دوباره به دست آورد هرچند بسیار سخت، اما زمان ازدست‌رفته را هرگز نمی‌توان دوباره بازیافت. زیرا هیچ انسانی دومرتبه متولد نمی‌شود و زمان هرگز به عقب بازنمی‌گردد.

هرچه بینی در جهان دارد عوض
کز عوض حاصل تو را گردد غرض
بی عوض دانی چه باشد در جهان
عمو باشد عمر، قدر آن بدان^۳

عمر انسان فرصتی است که تنها یکبار و آن‌هم به طور محدود در اختیار او قرار می‌گیرد و بسیار سریع می‌گذرد. به‌ویژه ایام جوانی که بهار عمر هر انسانی است با طراوت و با نشاط اما به سرعت همان بهار زندگانی می‌گذرد درحالی که بسیاری از جوانان تصور می‌کنند آنچه به‌وقور در پیش رودارند زمان است و بسیاری از موقع برای گذر از آن لحظه‌شماری کرده و آن را تلف می‌نمایند. و قدر و ارزش آن را نمی‌دانند. درحالی که خداوند در کتاب آسمانی خود برای آن ارزش بسیار قرار داده تا آنجایی که به آن سوگند یاد می‌کند: "والعصر" (سوگند به وقت)^۴ و همواره اتفاق وقت را باعث غم و افسوس درآیند می‌خواند.

ائمه اطهار نیز مرتب درباره غنیمت شمردن زمان و عمر به انسان تذکر می‌دهند. گویند پیامبر (صلی الله علیه و آله) به ابوذر فرمودند: "پنج چیز را قبل از فرار سیدن پنج چیز دیگر غنیمت شمار، زندگی قبل از مرگ، سلامتی قبل از بیماری، فراغت قبل از اشتغال، جوانی قبل از پیری و بی‌نیازی قبل از تهییدستی"^۵ و امام علی (علیه السلام) زمان را به ابری زودگذر تشبيه نموده و می‌فرمایند: "از فرصت‌ها خوب استفاده کنید آن‌ها مانند ابر زودگذرند".^۶

بودم جوان که گفت مرا پیر استاد فرصت غنیمت است نباید ز دست داد^۷

^۱. مدرس معارف اسلامی دانشگاه شیخ بهائی

^۲. (از دست دادن فرصت غم و اندوه است)، نهج البلاغه، حکمت ۱۱۴.

^۳. شیخ بهائی، نان و حلو، بخش ۷، فی ذم العلما و المشهین....

^۴. سوره عصر، آیه ۱.

^۵. کنز العمال، حدیث ۴۳۴۹۰.

^۶. نهج البلاغه، حکمت ۲۱

^۷. سعدی، گلستان، باب ۶، در ضعف و پیری.



درواقع زمان انسان و بهویژه عمر جوانی یک فرصت ناپایدار محدود بیشتر نیست که انسان می‌تواند با مدیریت صحیح از لحظه‌های آن نهایت بهره‌برداری را نماید. شکسپیر معتقد است: "ما در طول عمرمان مثل بازیگرانی هستیم که چند لحظه‌ای روی صحنه ظاهر می‌شویم.^۱" و از نظر علمای دین یک امانت الهی است، و لازم است که انسان به عنوان یک امانت‌دار خوب به شایستگی از آن مراقبت نماید.

در واقع بزرگ‌ترین هنر زندگی، استفاده از فرصت‌های بی‌نظیر آن است و "اگر زندگی را دوست داری وقت خود را غنیمت‌دان و بیهوده تلف مکن، زیرا وقت پارچه ایست که از آن لباس حیات ترتیب یافته است.^۲" خوش است عمر درینجا که جاودانی نیست ^۳ پس اعتماد بر این چند روز فانی نیست^۴

هرگز نمی‌توانی در زمان صرفه جویی کنی
اما همیشه از آن استفاده خواهی کرد
خواه عاقلانه یا احمقانه ...
انتخابش با توست!
"بنجامین هاف - نویسنده"



^۱. ذوالفاری، غلامحسین (۱۳۷۱). نهران: سخن. ص ۶۹۷.

^۲. مجله گنجینه، ۱۳۸۴، شماره ۳، ۵، اختنام فرصت.

^۳. سعدی، مواعظ و قصاید، شماره ۸

آزاده آرمان پناه^۱

آشنایی با افسردگی

افسردگی یکی از هیجان‌های معمول انسان‌ها و احساسی است که در اثر از دست دادن و فقدان ایجاد می‌شود. هر زمان که انسان، شخص یا چیزی را از دست دهد افسردگی را تجربه می‌کند. میزان این افسردگی متناسب با چیزی است که از دست رفته است. مثلاً وقتی شخص، عزیزی را از دست می‌دهد طبیعی است که دچار غم و اندوه شدیدی شود و زمانی که شکستی را در زندگی تجربه می‌کند، دچار غم و اندوه متوسطی می‌شود. چنانچه فرد برای مدت طولانی دچار افسردگی باشد زیاد باشد به حدی که از عهده فعالیت‌های معمول خود برنياید؛ دچار بیماری افسردگی شده است. اگر چه درمان بیماری افسردگی روشن و مشخص است ولی بیماری افسردگی خطرناک است از این نظر زمینه‌ساز بسیاری از آسیب‌ها به خصوص اعتیاد و خودکشی است.

اختلال افسردگی اساسی

این بیماری یکی از مهم‌ترین و شایع‌ترین انواع افسردگی و یکی از مهم‌ترین بیماری‌های روانی است که به خصوص در کشور ما منجر به مصرف، سوء مصرف و وابستگی به مواد می‌شود. بیماری افسردگی اساسی بیماری شایع و رایجی در سطح جهان است به طوری که بین ۱۰ تا ۱۲ درصد مردان و ۲۰ تا ۲۵ درصد زنان زمانی در طول عمر خود دچار این بیماری می‌شوند. از آنجایی که بسیاری از مردم نشانه‌های افسردگی را نمی‌شناسند، متوجه نمی‌شوند که دچار این بیماری شده‌اند و احساس غم، اندوه، خستگی، دلتنگی و ... که مربوط به این بیماری است آنان را آزار می‌دهد و به همین دلیل بنا به توصیه دوستان یا چاره‌اندیشی خود به مصرف مواد روی می‌آورند تا کمی احساس شادی و نشاط کنند. نکته مهم آن است که نه تنها به دنبال مصرف مواد حال آنان بهتر نمی‌شود بلکه به دلیل مشکلات و مسائل مربوط به اعتیاد و عدم درمان صحیح، افسردگی آنان تشدید می‌شود. به مثال زیر دقت کنید: «ش» دانشجوی سال آخر دانشگاه است که در خوابگاه زندگی می‌کند. او ترم گذشته مشروط شده و از این موضوع به شدت ناراحت است. او نه تنها نگران ادامه تحصیل و مشروطی مجدد می‌کند. او ترم گذشته مشروط شده و از این موضوع به شدت ناراحت است. او نه تنها نگران ادامه تحصیل و مشروطی مجدد است بلکه از خودش هم بسیار ناراضی است و به علت عملکرد ضعیف تحصیلی دائمًا خود را سرزنش می‌کند. او شب‌ها بد می‌خوابد و مرتب کابوس می‌بیند، صبح‌ها با خستگی و کسالت از خواب بیدار می‌شود، احساس خستگی و کوفتگی بدن همیشه با اوست. دائمًا غمگین است و گاه گاه بی‌دلیل و با هر موضوع کوچکی اشکش جاری می‌شود. خود را موجود بی‌ارزش می‌داند که نمی‌تواند از عهده مسئولیت‌های زندگی خود برآید و به خصوص در مقابل دانشجویان موفق و شاد به شدت احساس حقارت می‌کند. او علاقه به بسیاری از فعالیت‌های قبل را از دست داده است و دیگر در کلاس‌های هنری و ورزشی شرکت نمی‌کند. گوش‌های غیر شده و اوقات کمی را با دوستان خود می‌گذراند. احساس می‌کند مشکل او حل نشدنی است و امیدی به بهتر شدن شرایطش ندارد. اخیراً دوستانش به او توصیه کرده‌اند که با مصرف تریاک و حشیش حلش بهتر می‌شود. او چندباری از این مواد استفاده کرد و نه تنها مشکلش حل نشده بلکه از این که مواد مصرف می‌کند بیشتر دچار احساس حقارت و بی‌ارزشی شده است. برای آشنایی بیشتر با بیماری افسردگی اساسی به عالیم و نشانه‌های زیر توجه کنید:

^۱. دکتری مشاوره، مسئول دفتر مشاوره دانشگاه شیخ بهائی



احساس غم، غصه و افسردگی، کاهش علاقه، کاهش احساس لذت، بی‌اشتهايی که باعث چاقی می‌شود، پراشتهايی که باعث شدن، کند شدن حرکات، تفکر و فعالیتهای ذهنی، بی‌قراری و ناآرامی، ناامیدی، درماندگی، کاهش میزان انرژی و بی‌حالی و احساس ضعف، کاهش قدرت تفکر، تمرکز و تصمیم‌گیری، بیزاری از خود، نداشتن اعتماد به نفس و احساس بی‌ارزشی و بی‌کفايتی، مرتب به مرگ و مردن فکرکردن، فکر کردن به خودکشی یا اقدام به خودکشی.

توجه داشته باشید که در یک فرد افسرده همه حالت‌های بالا وجود ندارد بلکه تعدادی از علائم و حالت‌های بالا معمولاً وجود دارد. چنانچه در خود یا نزدیکانتان حدود پنج مورد از علائم بالا را می‌بینید بهتر است که با پزشک، روان‌پزشک، روانشناس یا مشاور تماس بگیرید و در این مورد با او مشورت کنید.

دیس تایمیا¹(افسرده‌خوبی)

افسردگی انواع مختلفی دارد و افسردگی اساسی فقط یکی از انواع افسردگی است. یکی دیگر از انواع افسردگی‌ها که باز احتمال مصرف، سوء‌صرف و وابستگی به مواد مختلف را ایجاد می‌کند، بیماری دیس تایمیا یا افسرده‌خوبی است. این بیماری خفیفتر از افسردگی اساسی، ولی مزمن‌تر از آن است. مورد زیر، مربوط به یکی از افراد مبتلا به این بیماری است.

«س» دانشجو است و تا آنجا که به یاد می‌آورد هیچ وقت فرد خوشحالی نبوده است. به خصوص در دوران دانشگاه همیشه کم خواب و کم اشتها بود، هیچ وقت نظر مثبتی نسبت به آینده و بهتر شدن اوضاع نداشت. تا آنجا که خودش را می‌شandas احساس بی‌ارزشی و حقارت همیشه همراه او بوده است. او به تازگی مطالبی در مورد قرص شادی شنیده و این که این قرص‌ها انسان را شاد می‌کنند. گاهی وسوسه می‌شود که این قرص‌ها را به هر نحو که شده پیدا کرده و مصرف کند ولی از عوارض آن‌ها و بخصوص جنون مرگ به شدت می‌ترسد.

در این بیماری حداقل به مدت دو سال فرد از دو مورد از علائم زیر رنج می‌برد. در مورد کودکان و نوجوانان چنانچه فقط یک سال از علائم زیر رنج برد نیز تشخیص دیس تایمیا یا افسرده‌خوبی داده می‌شود.

بی‌اشتهايی که باعث لاغری می‌شود، پراشتهايی که باعث چاقی می‌شود، پرخوابی، کم خوابی، خواب ناراحت، کاهش انرژی یا خستگی، کاهش عزت نفس یا احساس بی‌ارزشی، تمرکز ضعیف یا ناتوانی در تصمیم‌گیری و احساس ناامیدی. چنانچه در مورد خود یا نزدیکانتان چنین علائمی مشاهده می‌کنید بهتر است به روانشناس، روان‌پزشک یا مشاور مراجعه کنید.

آشنايی با اضطراب

«آ» همیشه نگران است و دلشوره دارد. اضطراب «آ» به حدی بالاست که معمولاً تمرکز ندارد و بسیاری از فعالیتهایی که نیازمند تمرکز است را به دیگران می‌سپارد و به همین دلیل علیرغم آن که زیاد درس می‌خواند ولی معمولاً در امتحانات با نمرات ضعیفی قبول می‌شود. هر خبر یا اتفاق کوچک به شدت او را نگران می‌کند و برای مدت‌های طولانی باعث فشار زیاد

¹Dysthymia



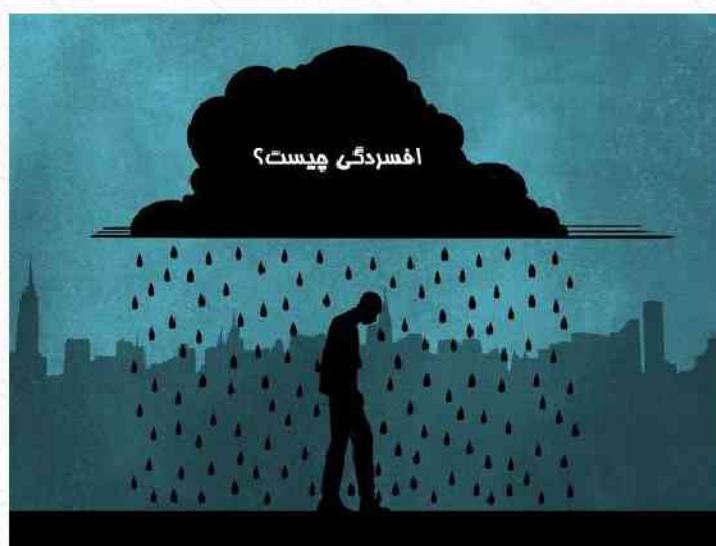
به قلب و تنفس او می‌شود. آنچه اخیراً او را بسیار تحت فشار قرار داده اخبار مربوط به حمله آمریکا به کشورهای همسایه است. او می‌داند که اگر این اخبار نبود هم چیز دیگری ذهن او را مشغول می‌کرد. او مدتی است سعی می‌کند با مصرف گراس و حشیش "بی خیال شود" تا بتواند کمی آرامش بیابد. با این حال کمک چندانی به او نشده است.

اضطراب در دوران جوانی و نوجوانی شایع است. در زبان عامیانه معمولاً اضطراب را با دلشوره، نگرانی و ترس توصیف می‌کنند. اضطراب یک ترس مبهم و غیر منطقی است. معمولاً فرد نمی‌داند که از چه چیزی نگران است یا نگرانی او بیش از حد و بسیار غیر منطقی است. اضطراب درمان نشده نیز می‌تواند زمینه ساز آسیب‌های مختلفی شود. به بعضی از افرادی که از این مشکل رنج می‌برند به اشتباه توصیه می‌شود که از مواد مخدر و الکل استفاده کنند و مواردی از این قبیل، بنابراین، بهتر است با علائم و نشانه‌های اضطراب آشنا شده و به موقع برای درمان مراجعه کنید.

علائم اضطراب عبارتند از:

احساس نگرانی، ترس، اضطراب یا دستپاچگی، احساس کرختی و بی‌حس شدن دست و پا، نگرانی و وحشت از این که اتفاق بد و وحشتناکی پیش بیابد، ناتوانی در تمرکز، تپش قلب، تند شدن تنفس، اسهال یا یبوست، عرق کردن، احساس گرفتگی در گلو، لرزش، گرفتگی عضلات، سرگیجه حواس پرتی، احساس خفگی، بی قراری، درد در قسمت‌های مختلف بدن، احساس گرما یا سرمای ناگهانی، خستگی، ضعف و بی‌حالی.

نکته مهم آن است که همیشه همه حالات‌های بالا در یک نفر وجود ندارد. بلکه هر فرد مضری از تعدادی از حالات‌های بالا رنج می‌برد. چنانچه حدود پنج مورد از حالات بالا در شما یا آشنایاتان وجود دارد بهتر است با روان‌پزشک، پزشک، روانشناس یا مشاور تماس بگیرید و مشکل خود را در میان بگذارید.



مهندس سید محمد مهدی تابعی^۱

امنیت اطلاعات

مقدمه

واژه امنیت اطلاعات حجم وسیعی از فعالیت‌های یک سازمان را تحت پوشش قرار می‌دهد. امنیت اطلاعات یعنی با استفاده از یک سری فرآیندها از دسترسی غیرمجاز به اطلاعات و یا محصولات و اعمال تغییرات یا حذف کردن آنها جلوگیری کنیم. این عمل را می‌توان به نحوی حفاظت از منابع موجود در موقعیت‌های مختلف (مانند یک حمله هکری که معمولاً خیلی انجام می‌شود) توسط افرادی که مسئول امنیت اطلاعات هستند در نظر گرفت. شما به عنوان یک فرد حرفه‌ای در زمینه کامپیوتر، همیشه با مسائلی جدی‌تر از بحث جلوگیری از ورود و حمله ویروس‌ها به کامپیوتروها مواجه هستید. البته این موضوع بستگی به طرز تفکر مسئولین امنیتی آن شرکت یا سازمان دارد، شاید برای شما خنده‌دار باشد اما چه بسا مشاهده شده است که بسیاری از شرکت‌ها و یا حتی سازمان‌های دولتی با نصب یک نرمافزار آنتی‌ویروس و یک فایروال ساده نرمافزاری، شبکه خود را به گمان خود اینمن می‌کنند.

تاریخچه

از زمانی که نوشت و تبادل اطلاعات آغاز شد، همه انسان‌ها مخصوصاً سران حکومت‌ها و فرماندهان نظامی در پی راهکاری برای محافظت از محترمانه بودن مکاتبات و تشخیص دست کاری آنها بودند. ژولیوس سزار ۵۰ سال قبل از میلاد یک سیستم رمزگاری مکاتبات ابداع کرد تا از خوانده شدن پیام‌های سری خود توسط دشمن جلوگیری کند حتی اگر پیام به دست دشمن بیافتد. جنگ جهانی دوم باعث پیشرفت چشمگیری در زمینه امنیت اطلاعات گردید و این آغاز کارهای حرفه‌ای در حوزه امنیت اطلاعات شد.



پایان قرن بیست و سال‌های اولیه قرن بیست و یکم شاهد پیشرفت سریع در ارتباطات راه دور، سخت‌افزار، نرم‌افزار و رمزگذاری داده‌ها بود. در دسترس بودن تجهیزات محاسباتی کوچک‌تر، قوی‌تر و ارزان‌تر پردازش الکترونیکی داده‌ها باعث شد که شرکت‌های کوچک و کاربران خانگی دسترسی بیشتری به آنها داشته باشند. این تجهیزات به سرعت از طریق شبکه‌های کامپیوتر مثل اینترنت به هم متصل شدند.

با رشد سریع و استفاده گسترده از پردازش الکترونیکی داده‌ها و کسب و کار الکترونیک از طریق اینترنت، همراه با ظهور بسیاری از خرابکاری‌های بین‌المللی، نیاز به روش‌های بهتر حفاظت از رایانه‌ها و اطلاعات آنها ملموس گردید. رشته‌های دانشگاهی از قبیل امنیت کامپیوترا، امنیت اطلاعات و اطلاعات مطمئن همراه با سازمان‌های متعدد حرفه‌ای پدید آمدند. هدف مشترک این فعالیت‌ها و سازمان‌ها حصول اطمینان از امنیت و قابلیت اطمینان از دستگاه‌های اطلاعاتی است.



مفاهیم پایه



همان‌گونه که تعریف شد، امنیت اطلاعات یعنی حفظ محترمانگی، یکپارچه بودن و قابل‌دسترس بودن اطلاعات از افراد غیرمجاز. در اینجا مفاهیم سه‌گانه "محترمانگی"، "یکپارچه بودن" و "قابل‌دسترس بودن" توضیح داده می‌شود. در بین متخصصان این رشته بحث است که علاوه بر این ۳ مفهوم موارد دیگری هم را باید در نظر گرفت مثل "قابلیت حسابرسی"، "قابلیت عدم انکار انجام عمل" و "اصل بودن".

محترمانگی

محترمانگی یعنی جلوگیری از افشای اطلاعات به افراد غیرمجاز. به عنوان مثال، برای خرید با کارت‌های اعتباری بر روی اینترنت نیاز به ارسال شماره کارت اعتباری از خریدار به فروشنده و سپس به مرکز پردازش معامله است. در این مورد شماره کارت و دیگر اطلاعات مربوط به خریدار و کارت اعتباری او نباید در اختیار افراد غیرمجاز بیافتد و این اطلاعات باید محترمانه بماند. در این مورد برای محترمانه نگهدارتن اطلاعات، شماره کارت رمزنگاری می‌شود و در طی انتقال یا جاهایی که ممکن است ذخیره شود (در پایگاه‌های داده، فایل‌های ثبت وقایع سیستم، پشتیبان گیری، چاپ رسید، و غیره) رمز شده باقی می‌ماند. همچنین دسترسی به اطلاعات و سیستم‌ها نیز محدود می‌شود. اگر فردی غیرمجاز به شماره کارت به هر نحوی دست یابد، نقض محترمانگی رخداده است.

یکپارچه بودن

یکپارچه بودن یعنی جلوگیری از تغییر داده‌ها به‌طور غیرمجاز و تشخیص تغییر در صورت دست‌کاری غیرمجاز اطلاعات. یکپارچگی وقتی نقض می‌شود که اطلاعات در حین انتقال به صورت غیرمجاز تغییر داده می‌شود. دستگاه‌های امنیت اطلاعات به‌طور معمول علاوه بر محترمانه بودن اطلاعات، یکپارچگی آن‌ها را نیز تضمین می‌کنند.

قابل‌دسترس بودن

اطلاعات باید زمانی که مورد نیاز توسط افراد مجاز هستند در دسترس باشند. این بدان معنی است که باید از درست کار کردن و جلوگیری از اختلال در دستگاه‌های ذخیره و پردازش اطلاعات و کانال‌های ارتباطی مورداستفاده برای دسترسی به اطلاعات اطمینان حاصل کرد. دستگاه‌های با دسترسی بالا در همه حال حتی به علت قطع برق، خرابی سخت‌افزار و ارتقاء سیستم در دسترس باقی می‌ماند. یکی از راه‌های از دسترس خارج کردن اطلاعات و سیستم اطلاعاتی درخواست بیش از حد از طریق خدمات از سیستم اطلاعاتی است که در این حالت چون سیستم توانایی و ظرفیت چنین حجم انبوده خدمات دهی را ندارد از سرویس دادن به‌طور کامل یا جزئی عاجز می‌ماند.



قابلیت عدم انکار انجام عمل

در انتقال اطلاعات و یا انجام عملی روی اطلاعات، گیرنده یا فرستنده و یا عمل کننده روی اطلاعات نباید قادر به انکار عمل خود باشد. مثلاً فرستنده یا گیرنده نتواند ارسال یا دریافت پیامی را انکار کند.

اصل بودن

در بسیاری از موارد باید از اصل بودن و درست بودن اطلاعات ارسالی و نیز فرستنده و گیرنده اطلاعات اطمینان حاصل کرد. در بعضی موارد ممکن است اطلاعات رمز شده باشد و دست کاری هم نشده باشد و به خوبی به دست گیرنده برسد ولی ممکن است اطلاعات غلط باشد و یا از گیرنده اصلی نباشد. در این حالت اگرچه محروم‌انگی، یکپارچگی و در دسترس بودن رعایت شده ولی اصل بودن اطلاعات مهم است.

کنترل دسترسی



برای حراست از اطلاعات، باید دسترسی به اطلاعات کنترل شود. افراد مجاز باید و افراد غیرمجاز نباید توانایی دسترسی داشته باشند. بدین منظور روش‌ها و تکنیک‌های کنترل دسترسی ایجاد شده‌اند که در اینجا توضیح داده می‌شوند. اساس مکانیزم‌های کنترل دسترسی بر دو مقوله "احراز هویت" و "تصدیق هویت" است.

"احراز هویت" تشخیص هویت کسی یا چیزی است. این هویت ممکن است توسط فرد ادعا شود و یا ما خود تشخیص دهیم. اگر یک فرد می‌گوید "سلام، نام من علی است" این یک ادعا است. اما این ادعا ممکن است درست یا غلط باشد. قبل از اینکه به علی اجازه دسترسی به اطلاعات حفاظت شده داده شود ضروری است که هویت این فرد بررسی شود که او چه کسی است و آیا همانی است که ادعا می‌کند.

"تصدیق هویت" عمل تأیید هویت است. زمانی که "علی" به بانک می‌رود تا پول برداشت کند، او به کارمند بانک می‌گوید که او "علی" است (این ادعای هویت است). کارمند بانک کارت شناسایی عکس‌دار تقاضا می‌کند و "علی" ممکن است گواهینامه رانندگی خود را ارائه دهد. کارمند بانک عکس روی کارت شناسایی با چهره "علی" مطابقت می‌دهد تا مطمئن شود که فرد ادعا کننده "علی" است. اگر عکس و نام فرد با آنچه ادعا شده مطابقت دارند تصدیق هویت انجام شده است.

از سه نوع اطلاعات می‌توان برای احراز و تصدیق هویت فردی استفاده کرد: چیزی که فرد می‌داند، چیزی که فرد دارد و یا کسی که هست. نمونه‌هایی از چیزی که می‌داند شامل مواردی از قبیل کد، رمز عبور و یا نام فامیل قبل از ازدواج مادر فرد باشد. نمونه‌هایی از چیزی که دارد شامل گواهینامه رانندگی یا کارت مغناطیسی بانک است. کسی که هست اشاره به تکنیک‌های بیومتریک می‌باشد. نمونه‌هایی از تکنیک‌های بیومتریک شامل اثر انگشت، اثر کف دست، صدا و اسکن شبکیه



چشم هستند. احراز و تصدیق هویت قوی نیاز به ارائه دو نوع از این سه نوع مختلف از اطلاعات است. به عنوان مثال، چیزی که فرد می‌داند به علاوه آنچه دارد یعنی مثلاً ورود رمز عبور علاوه بر نشان دادن کارت مخصوص بانک. این تکنیک را احراز و تصدیق هویت دو عامله گویند که قوی‌تر از یک عامله (فقط کنترل گذروازه) است.

در دستگاه‌های کامپیوتری امروزی، نام کاربری رایج‌ترین شکل احراز و رمز عبور رایج‌ترین شکل تصدیق هویت است. نام کاربری و گذروازه به اندازه کافی به امنیت اطلاعات خدمت کرده‌اند اما در دنیای مدرن با دستگاه‌های پیچیده‌تر از گذشته، دیگر کافی نمی‌باشند. نام کاربری و گذروازه به تدریج با روش‌های پیچیده‌تری جایگزین می‌شوند. پس از آنکه فرد، برنامه یا کامپیوتر با موقعيت احراز و تصدیق هویت شد سپس باید تعیین کرد که او به چه منابع اطلاعاتی و چه اقداماتی روی آن‌ها مجاز به انجام است (اجرا، نمایش، ایجاد، حذف، یا تغییر)، این عمل را "صدور مجوز" گویند.

برنامه جامع امنیت تجارت الکترونیک

با وجود تمام مزایایی که تجارت الکترونیک به همراه دارد، انجام تراکنش‌ها و ارتباطات آنلاین محملي بزرگ‌تر برای سوءاستفاده از فناوری و حتی اعمال مجرمانه فراهم می‌کند. این مشکلات تنها مختص تجارت الکترونیک نیست و بخشی از مشکلات گسترده‌ایست که در سراسر جهان گریبان گیر دستگاه‌های اطلاعاتی و کامپیوتری هستند. هرساله سازمان‌های بسیاری هدف جرائم مرتبط با امنیت اطلاعات، از حملات ویروسی گرفته تا کلاهبرداری‌های تجاری از قبیل سرقت اطلاعات حساس تجاری و اطلاعات محروم‌کارتهای اعتباری، قرار می‌گیرند. چنین حملات امنیتی موجب میلیون‌ها دلار ضرر و اخلال در فعالیت شرکت‌ها می‌شوند.

بسیاری از گزارشگران و مشاوران هزینه خسارات مرتبط با نفایص امنیتی را تا میلیاردها دلار برآورد کرده‌اند. با این حال آنچه مهم‌تر از صحبت میزان این خسارات است، این واقعیت است که با افزایش کاربران دستگاه‌های اطلاعاتی، دسترسی آسان به اطلاعات و رشد فزاینده کاربران مطلع (فنی) می‌توان به راحتی فرض کرد که تعداد این سوءاستفاده‌ها از فناوری و تهدیدهای امنیتی نیز به همین نسبت افزایش یابد.

متأسفانه، از آنجاکه بسیاری از شرکت‌ها دوست ندارند نفوذ به دستگاه‌شان را تأیید و اطلاعاتشان در مورد این نفوذها وسعت آن‌ها را با دیگران به اشتراک بگذارند، میزان دقیق خساراتی که شرکت‌ها از جرائم مرتبط با امنیت متحمل شده‌اند، را نمی‌توان به دست آورد. بی‌میلی به ارائه اطلاعات مربوط به نفایص امنیتی، از این ترس معمول ناشی می‌شود که اطلاع عموم از چنین نفایصی باعث بی‌اعتمادی مشتریان نسبت به توانایی شرکت در حفظ دارایی‌های خود می‌شود و شرکت با این کار مشتریان خود و درنتیجه سوددهی‌اش را از دست خواهد داد. از آنجایی که مصرف‌کنندگان امروزی نسبت به ارائه آنلاین اطلاعات مالی بی‌اعتمادند، شرکت‌ها با تأیید داوطلبانه این واقعیت که قربانی جرائم مرتبط با امنیت شده‌اند، چیزی به دست نمی‌آورند. با هیجانات رسانه‌ای که امروزه دور و بر اینترنت و قابلیت‌های آن وجود دارد، حفظ یک تصویر مثبت از امنیت تجارت الکترونیک در اذهان، دغدغه شماره یک بسیاری از شرکت‌ها است و برای بقاء و باقی ماندن در رقابت کاملاً ضروری است.



نبود اطلاعات دست اول از موارد واقعی برنامه‌ریزی و مقابله با تهدیدهای امنیتی را بسیار مشکل‌تر کرده است اما باین وجود هم فناوری‌ها و روش‌های امنیت اطلاعات و فنون کلی مدیریتی در برنامه‌ریزی و حفاظت از منابع فناوری اطلاعات سازمان، در یک دهه گذشته پیشرفت قابل توجهی داشته‌اند. اکنون خبرگانی هستند که در حوزه امنیت سایبر تخصص پیداکرده‌اند و راهکارهای زیادی برای حفاظت از فناوری‌های تجارت الکترونیک از مجرمین بالقوه فضای سایبر دارند. بسیاری از شرکت‌ها دریافت‌های امنیت در تجارت الکترونیک، علاوه بر روش‌های امنیتی که برای حفاظت از منابع فناوری اطلاعات طراحی شده‌اند، نیازمند سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی برای ایجاد یک برنامه جامع امنیت هستند تا بدان طریق از دارایی‌هایشان در اینترنت محافظت و از نفوذ مجرمین به سیستم‌هایشان که موجب خسارت دیدن فعالیت‌های تجارت الکترونیک آن‌ها می‌شود جلوگیری کنند.

ارزیابی عملیات تجارت الکترونیک

اولین گام برای ایجاد یک برنامه جامع امنیت تجارت الکترونیک، انجام یک ارزیابی کامل از ارزش و اهمیت تجارت الکترونیک در موفقیت کلی اهداف و برنامه تجاری شرکت است. گام بعدی باید ارزیابی آسیب‌پذیری سیستم تجارت الکترونیک شرکت از هر دو جنبه‌ی تهدیدات داخلی و خطرات موجود خارجی است. شناخت آسیب‌پذیری‌های خارجی بسیار ساده‌تر از دیدن آسیب‌پذیری‌های خارجی است. باین وجود تمام تلاش‌ها باید در راستای شناخت حوزه‌هایی باشد که سیستم از داخل مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد. این کار را می‌توان به خوبی با صحبت با کاربران سیستم و توسعه‌دهندگان انجام داد. علاوه بر این بسته‌های نرمافزاری بسیاری هم وجود دارند که می‌توانند توانایی نظرارت بر استفاده کلی از سیستم و دسترسی داخلی به آن را دارند و می‌توانند تحلیل کاملی از فعالیت‌های مشکوک احتمالی کاربران داخلی ارائه دهند.

طرح مستمر

گام بعد ایجاد یک طرح مستمر تجارت الکترونیک است که به‌طور شفاف تمام نقاط ضعف احتمالی، روش‌های جلوگیری و مقابله با آن‌ها و برنامه‌های محتمل برای ترمیم نفوذها و تهدیدهای امنیتی است. بسیاری از شرکت‌ها تمایل دارند به خود بقولانند که داشتن برنامه ضدویروس و دیوارهای آتش، برای حفاظت از سیستم‌هایشان کافی است. داشتن چنین نرم‌افزارهایی گام نخست خوبی است اما حتی باین وجود نیز دستگاه‌های تجارت الکترونیک با نقاط ضعف زیر رو برو هستند: آتش‌سوزی و انفجار، خرابکاری عمدى در سخت‌افزار، نرم‌افزار و یا داده‌ها و اطلاعات، دزدیده شدن نرم‌افزار و سخت‌افزار،

فقدان کارکنان کلیدی امنیت تجارت الکترونیک، فقدان برنامه‌های کاربردی، فقدان فناوری، فقدان ارتباطات و فقدان فروشنده‌گان.

حوزه‌های بحرانی که باید مورد توجه قرار گیرند عبارت‌اند از: حساسیت داده‌ها و اطلاعات در دسترس، حجم ترافیک دسترسی و روش‌های دسترسی. امنیت تجارت (Secure Electronic (Secure Socket Layer)





نهایی امنیت مبتنی بر فناوری باید با استفاده از الگوی امنیت شامل لایه‌های مختلف امنیتی باشد. هدف شرکت‌ها، در طول این مرحله ایجاد برنامه جامع امنیت تجارت الکترونیک از تجربه شرکت‌های دیگری که در زمانی ارزیابی دستگاه‌های امنیتی مبتنی بر فناوری تخصص دارند، استفاده می‌کنند.

نتیجه‌گیری

افراد مهم‌ترین مؤلفه هر برنامه امنیتی مؤثری هستند که آن را اجرا و مدیریت می‌کنند. نقایص امنیتی بیش از آن که ناشی از سیستم باشند، به وسیله‌ی کاربران سیستم و افرادی که مدیریت سیستم را بر عهده دارند، رخ می‌دهند. بیشتر مطالعات گذشته نشان داده‌اند تهدیدهای داخلی دستگاه‌های تجارت الکترونیک اغلب بسیار مهم‌تر از تهدیدهای خارجی بوده‌اند. در بسیاری از موارد مجرمانی که در نفوذ به سیستم موفق بوده‌اند، یا دانش قبلی از سیستم داشته و یا دارای شریک جرمی در داخل شرکت بوده‌اند. مهم‌ترین ابزاری که مدیریت برای کاهش تهدید داخلی در اختیار دارد آموزش کاربران داخلی سیستم و کارکنان مدیریت آن در مورد نتیجه اخلال در یکپارچگی و امنیت سیستم است. بسیاری از کاربران از این واقعیت که نفوذ به دستگاه‌های اطلاعاتی جرم است و اخلاقگران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند، اطلاع دارند و شرکت‌ها، با آگاهی دادن به آن‌ها از عواقب این اعمال می‌توانند تا حد زیادی مانع آن‌ها گردند.



http://www.bemafatblog.com

شیخ مافت...*

❖ حکیمی گفت: دوست وابسته‌ی روح است و خویشاوند وابسته‌ی تن!

❖ نکته دانی گفت: دنیا سراسر اندوه است، و آن چه شادی در آن است سود آدمی است!

❖ زاهدی خواست تا همسر خویش طلاق دهد؛ او را گفتند: عیب او چیست؟ او گفت کسی هست که عیب همسرخویش گوید؟ چون او را طلاق گفت، وزن با دیگری همسر گشت زاهد را گفتند: اکنون بگو عیب او چه بود؟ گفت او زن دیگری است و مرا با او کاری نیست!

❖ دوزنده‌ای به حکیمی گفت من جامه‌های پادشاهان می‌دوزم و از آن می‌ترسم که از کمک‌دهندگان به ستمکاران به شمار آیم!

حکیم گفت: نه، بلکه کمک‌دهندگان به ظالمان آن کسانند که به تو نخ و سوزن می‌فروشنند! و تو از ستمگران به نفس خویشی!

❖ عارفی گفت: زاهد آن نیست که چیزی در اختیار ندارد، بلکه زاهد آن است که چیزی او را در اختیار ندارد!

* تهیه و تنظیم: امور فرهنگی دانشگاه شیخ بهائی
شیخ بهائی، محمد بن حسین (۱۳۶۳). کشکول، (ترجمه و شرح فارسی محمدمباقر سعیدی خراسانی). تهران: اسلام پد.



❖ ارسطاطالیس گفت خردمند با خرد سازگار است، اما نادان نه با دانا سازگار افتاد، نه با نادان دیگر چونان خط راست که بر خط راست دیگر منطبق افتاد، اما خط ناراست نه با ناراست دیگر منطبق افتاد نه بر راست!

❖ سلطان محمود به نزد خلیفه (القادر بالله) کس فرستاد، و او را به ویران کردن بغداد بیمداد؛ و این که خاک بغداد برپشت پیلان به غزنین آوردا

خلیفه نامه به نزد او فرستاد و در آن نامه نوشت: (الم) و دیگر هیچ! سلطان معنی این ندانست و دانشمندان در آن فرومانندند، و همه‌ی سوره‌های قرآن که در آن (ال) بود گردکردن، و در آن‌ها پاسخ موافقی نیافتند. در میان آنان جوانی بود که به او توجهی نمی‌شد، او گفت: اگر سلطان مرا اجازت دهد آن رمز بگشایم! او را اجازت دادند؛ او گفت: سلطان خلیفه را به فیل تهدید نکرده است؟ گفت: آری! گفت: در پاسخ نوشته است: «أَلمْ تَرَكِيفَ فَعْلَ رَبِّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ» سلطان او را نکو شمرد و به خویش نزدیک کرد، و جایزه داد.

❖ چوپان پارسایی را گفتند: گرگ‌ها در میان گوسفندان تواند، و آسیب نمی‌رسانند از کی گرگ‌ها با گوسفندان آشتبانند؟!

چوپان گفت: از آنگاه که چوپان با خدای خویش آشتبان است!



مناسبت‌های تابستان ۱۳۹۹

۳ تیر (۱ ذی القعده) ولادت حضرت معصومه (س) و روز دختر



۷ تیر سالروز شهادت مظلومانه آیت‌الله بهشتی و ۷۲ تن از یارانش به دست منافقین



شهید سید محمد حسین بهشتی در سال ۱۳۰۷ ه.ش. در شهر اصفهان و در خانواده‌ای مذهبی دیده به جهان گشود. ایشان از کودکی به یادگیری علوم دینی علاقه‌مند بوده، و به این جهت برای تحصیل به حوزه علمیه رفت و موفق به کسب مدرک تحصیلی از دانشکده الهیات معقول و منقول گردید. وی در سال ۱۳۳۳ دبیرستان دین و دانش قم را تاسیس نمود و تا سال ۱۳۴۲ سرپرستی آن را بر عهده داشت. سپس دوره دکترای فلسفه الهیات را گذراند. اما با حضور فعال در مبارزات سال‌های ۴۱ و ۴۲ از سوی ساواک مجبور به ترک شهر قم و عزیمت به تهران گردید. بعد از آن به درخواست آیت‌الله حائری و میلانی به هامبورگ عزیمت و سرپرستی مسجد و تشکل مذهبی جوانان آن شهر را عهده‌دار گردید. همزمان سفرهایی نیز به کشورهای مختلف به منظور دیدار با امام خمینی (ره) انجام داد. سرانجام در سال ۱۳۴۹ به ایران باز گشت و به فعالیت‌های علمی و سیاسی خود ادامه داد که در نتیجه چندین بار توسط ساواک دستگیر و زندانی شد. در آذرماه ۱۳۵۷ به فرمان امام (ره) شورای انقلاب را تشکیل داده و پس از پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان ایدئولوگ سیاسی به فعالیت پرداخت. ایشان در تدوین قانون اساسی به عنوان نایب رئیس مجلس خبرگان ایفای نقش کرد. مدتی به عنوان وزیر دادگستری و سپس از سوی امام (ره) به ریاست دیوان عالی کشور منصوب شد. اما سرانجام در سال ۱۳۶۰ و هنگام سخنرانی در تالار حزب جمهوری اسلامی بر اثر انفجار ساختمان حزب توسط منافقین به همراه کاروان ۷۲ نفره خود به شهادت رسید.^۱

۱۳ تیر (ذی القعده) ولادت حضرت علی بن موسی الرضا (ع)

¹. <https://hawzah.net/fa/Question/>



۱۴ تیر روز قلم



نَ وَالْقَلْمَنِيْمَ وَمَا يَسْطُرُونَ (قلم، آیه ۱). عظمت قلم و نوشه را خداوند در نخستین پیام آسمانی و سوگند به قلم و نوشه برای ما مشخص می‌نماید. بر پایه قداست قلم، نویسنده باید جز حق نویسد، جز حق نگوید تا ارزش قلم را در مقام انجام دادن تکلیف و تعهد ثابت کند و حرمت آن را حفظ نماید.^۱ به دلیل اهمیت قلم و ارج نهادن به اهالی آن، اعضای انجمن قلم ایران به دنبال تاریخی برای روز قلم بود تا بتوانند برنامه‌های فرهنگی مناسبی برای اهالی قلم برگزار کنند. انتخاب روز با توجه به مناسبات‌هایی که ریشه در فرهنگ و تاریخ ملی داشته باشد انجام داد و با توجه به جشن تیرگان و به رسمیت شناختن کتابخان در زمان هوشنگ، از پادشاهان پیشدادی در ۱۴ تیر و به دلیل روز سیاره عطارد یا همان تیر که به عنوان کاتب ستارگان شناخته می‌شود، این روز به عنوان روز قلم انتخاب و در ۱۳۸۱ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.^۲

۲۱ تیر روز عفاف

قیام گوهرشاد در تاریخ ۲۱ تیرماه ۱۳۱۴ هجری خورشیدی یادآور خروش مردم برای پاسداشت از میراث تاریخی و هویت ملی اسلامی بود، هویتی که با دیسیسه پلید استعمار انگلیس، به بهانه تجدد و نوگرایی توسط حاکمان وقت و بهزور قدری پایمال می‌شد، زیرا به فرموده امام خمینی(رحمه‌الله): "استعمارگران برای به یوغ کشیدن ما ابتدا به سراغ زنان ما آمدند...". این واقعه از رویدادهای مهم دوران حکومت رضاشاه و نخست وزیری محمدعلی فروغی در اعتراض به اجباری شدن بر سرنهادن کلاه پهلوی و کشف حجاب زنان می‌باشد، که بلافاصله با واکنش آحاد مردم، علماء و روحانیون به ویژه در خراسان روبرو گردید. و به عنوان قیامی در جهت حفظ و صیانت از حجاب و عفاف در تاریخ ایران ثبت شد و نقطه عطفی در تاریخ قیام‌های مردم ایران گردید.

۳۱ تیر (ذی القعده) شهادت امام محمد تقی جواد‌الائمه (ع)



^۱. <https://hawzah.net/fa/Magazine/>

^۲. <https://shahrestanadab.com/Content/>



۱ مرداد (۱ ذی الحجه) سالروز ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه (س)



۷ مرداد (۷ ذی الحجه) شهادت امام محمد باقر(ع)



۹ و ۱۰ مرداد (۹ و ۱۰ ذی الحجه) روز عرفه و عید قربان

ای خدا چون به یکایک آثار برای شناسانیت توجه کنم راه
وصول و شهودت بر من دور گردد پس مرا خدمتی فرما که به
وصال و شهود جمالت زود رساند چگونه بر وجود تو استدلال
شود به موجودی که در وجودش نیازمند به توست؟ آیا برای
غیر تو ظهوری هست که برای تو نیست، تا آن غیر و سیله ظهور

تو باشد؟! کی پنهان بوده‌ای، تا نیازمند به دلیلی باشی که بر تو دلالت کند و کی دور بوده‌ای، تا آثار واصل کننده به تو
باشند؟ کور باد (کور است) چشمی که تو را نمی‌بیند با آنکه همیشه تو مراقب و همت‌شین او هستی و زیان باد بندۀ‌ای که
نصیبی از عشق و محبت تو نیافت.^۱



۱۵ مرداد (۱۵ ذی الحجه) ولادت امام هادی (ع)

^۱. فرازی از دعای عرفه



وَلَيَعْلَمَ إِنَّ الْمُطَهَّرَ حَصْنَهُ مَنْ خَلَقَهُ مَنْ عَذَّبَهُ

بازگشت از حجه‌الوداع مردم را گردآورد و دست علی (ع) را بلند نمود تا همگان او را ببینند و فرمود: «ای مردم، آیا من از خود شما بر شما بیشتر ولایت ندارم؟» مردم پاسخ دادند: «آری، ای رسول خدا.» حضرت فرمود: «خداؤند ولی من است و من ولی مؤمنین هستم و نسبت به آنان از خود آنان بیشتر ولایت دارم. پس هر کس که من مولای اویم، علی مولای اوست.» رسول خدا(ص) سه بار این جمله را تکرار کرد و فرمود: «خداؤند، دوست بدار و سرپرستی کن، هر کس که علی را دوست و سرپرست خود بداند و دشمن بدار هر کسی که او را دشمن می‌دارد و یاری نما هر کسی که او را یاری می‌نماید و به حال خود رها کن هر کس که او را وامی گذارد.»^۱

۲۰ مرداد (۲۰ ذی الحجه) ولادت امام کاظم (ع)



۳۰ مرداد بزرگداشت علامه مجلسی

علامه محمدباقر مجلسی متولد سال ۱۰۳۷ هجری، فرزند مولا محمدتقی مجلسی (از شاگردان بزرگ شیخ بهائی) و از علمای مشهور عصر صفوی است. وی در چهارده سالگی از فیلسوف بزرگ اسلام ملاصدرا، اجازه روایت گرفت. علامه مجلسی که به دانستن عشق می‌ورزید، در اندرک زمانی در علوم گوناگون حوزه درسی آن زمان، مثل صرف و نحو، معانی و بیان، لغت و ریاضی، تاریخ و فلسفه، حدیث و رجال، درایه و اصول، و نیز فقه و کلام، به درجه استادی رسید. و در بعضی از این دانش‌ها کتاب‌های سودمندی به رشته تحریر درآورد. علامه در دوران جوانی خود از محضر دانشمندان و عالمانی عالی قدر بهره‌های کافی برداشت و شاگردان بر جسته‌ای تحويل آسمان علم و فقاهت داد. او به فارسی و عربی تالیفاتی داشته که معروف‌ترین آن‌ها عبارتند از: حلیه المتقین، حیوه القلوب، بحار الانوار، ملذا‌الاخبار فی شرح التهذیب، شرح اربعین، الفوائد الطریقه فی شرح الصحیفه السجادیه و غیره. در عرصه سیاست نیز فعال بود و مراسم تاج‌گذاری شاه سلطان حسین توسط او انجام گرفت. او در ۲۷ رمضان ۱۱۱۱ (ھ. ق.)، چشم از جهان فروبست و در کنار مسجد جامع اصفهان و جنب پدر علامه‌اش ملا محمدتقی مجلسی رحمة الله عليه به خاک سپرده شد.^۲

¹. <https://fa.wikishia.net/>

². <http://wikifeqh.ir>



۱. شهریور بزرگداشت بوعلی سینا، روز پزشک

ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا (۳۵۹-۳۷۰ق.م.) متولد بخارا. حساب، ریاضیات، روحانی قرآن و صرف و نحو زبان را نزد پدر آموخت و در کودکی حافظ قرآن گردید. عبدالله ناتالی و اسماعیل زاهد از استادی او بودند. اما طبیعتیات و علم پزشکی را خود بهوسیله کتاب‌های بزرگان و تجربیات عملی خود فراگرفت. ابوعلی سینا در هجده سالگی در قبال معالجه امیر نوح دوم حاکم بخارا، اجازه ورود و استفاده از کتابخانه سلطنتی بخارا را به دست آورد. بعد از آتش‌سوزی کتابخانه توسط بدخواهان و ممانعت از ورودش به بیمارستان و درمانگاه، ابوعلی سینا پایتخت سامانی را ترک کرد. با دعوت به دربار خوارزم، به تدریس، تحریر و معالجه بیماران در گرگانچ پرداخت. ابوعلی سینا دعوت سلطان محمود غزنوی را نپذیرفت و باعث شد سلطان محمود برای دستگیری و تحويل او جایزه بزرگی تعیین کند. با صدور این فرمان ابوعلی سینا دیگر نتوانست در یکجا ساکن شود. او به بخارا، گرگان و ری رفت و پس از درمان مجdaloldeh ریاست و سرپرستی بیمارستان ری را پذیرفت. با معالجه شمس‌الدوله (حاکم همدان) به طبیب مخصوص امیر و بعد از چند ماه به سمت وزارت شمس‌الدوله منصوب گشت. به دلیل نار رضایتی سپاهیان از او، شمس‌الدوله ابوعلی سینا را تبعید کرد. با خیم شدن بیماری امیر، وزارت به وی بازگردانده شد. بعد از مرگ شمس‌الدوله ابوعلی سینا طی مکاتبه با حاکم اصفهان خواستار حضور در دربار او شد. اما سماء‌الدوله به حرم خیانت او را زندانی کرد. با عفو از سوی سماء‌الدوله، ابن سینا راهی اصفهان گردید ولی با حمله مسعود غزنوی به اصفهان به همدان بازگشت. در این سفر ابن سینا به قولنج مبتلا شد که نتوانست این بیماری را در خود درمان کند و دار فانی را وداع گفت. آثار فراوانی از اوی ذکر شده که شامل ۱۳۱ نوشته اصیل از ابن سینا و ۱۱۱ اثر منسوب به او است که زمینه‌های فلسفه، علوم طبیعی، ریاضیات، پزشکی و موسیقی را شامل می‌شود. از جمله مشهورترین تالیفات او شفا در فلسفه و قانون در طب می‌باشد.^۱ ابوعلی سینا نخستین دانشمند پس از اسلام است که از اوی درباره موسیقی کتاب به زبان فارسی باقی مانده است که همان کتاب النجاح است که دانشنامه علایی نام نهاده شد.^۲

۵. شهریور بزرگداشت رازی، روز داروسازی

محمد بن زکریای رازی (۲۵۱-۳۱۳ق.م.) پزشک، فیلسوف و شیمی‌دان ایرانی، متولد ری، در نزد غربیان به جالینوس عرب نیز شهره است. در جوانی عود می‌نواخته و گاهی شعر می‌سروده است. بعدها به زرگری و سپس به کیمی‌گری روی آورد. رازی برای آموختن علم به بغداد سفر کرد و مدتی نامعلوم در آن‌جا اقامت گزید و به تحصیل علم پرداخت و سپس ریاست بیمارستان «معتضدی» را بر عهده گرفت. پس از مرگ معتقد خلیفه عباسی، به ری بازگشت و عهددار ریاست بیمارستان ری شد و تا پایان عمر در این شهر به درمان بیماران مشغول بود. اوی به بیماران توجه خاصی داشت و نسبت به فقرا و بینوایان بسیار رئوف بود. رازی برخلاف بسیاری از پزشکان که بیشتر مایل به درمان پادشاهان و امراء و بزرگان بودند، با مردم عادی بیشتر سروکار داشته است. اوی کاشف الکل و جوهر گوگرد (اسیدولفوریک)، اولین پزشکی که بیماری آبله را از سرخک تشخیص داد و از سل مفصلی انگشتان صحبت نمود و مبتکر استفاده از پنبه در علم پزشکی است. ابن‌النديم در کتاب «الفهرست» خود تعداد آثار رازی را ۱۶۷ عنوان برشموده که الحاوی، الکناش المنصوری، المرشد، من لایحضره الطبیب، کتاب الجدری و الحصبه، دفع مضار الاغذیه، الابدال تعدادی از آن‌ها می‌باشند. رازی در آخر عمرش نابینا شد، درباره علت نابینا شدن او روایت‌های مختلفی



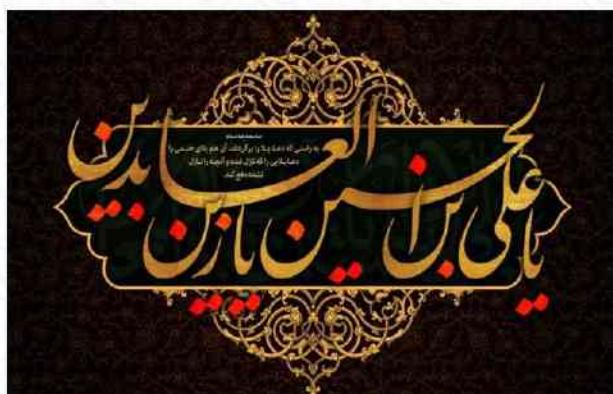
^۱. <http://persian-man.ir>

^۲. فاربر، هنری چورچ (۱۳۶۶). تاریخ موسیقی خاور زمین. بهزاد باشی (مترجم). تهران: معین.



وجود دارد، بیرونی سبب کوری رازی را کار مداوم با مواد شیمیایی چون بخار جیوه می‌داند. او در سال ۳۱۳ هـ ق. در ری وفات یافته است.^۱

۸ و ۹ شهریور (۹ و ۱۰ محرم) تاسوعا و عاشورای حسینی. ۱۲ شهریور (۱۱ محرم) شهادت امام سجاد (ع) امشب در این پنهان موحش، مردان بزرگی سر به آستان شهادت نهاده‌اند که شعار آزادی بخش «إن لم يكن لكم دينَ فَكونوا أحبراءً في الدنيا» را که همراه فریادهای خشم‌انگیز رهبرشان در میدان کارزار طنین می‌افکند، با خون خود نقش آن مرز و بوم پرآشوب کردند. دیشب پس از امضای طومار عشق و فداکاری، میان خیمه‌ها در تهجد و نیایش فرو رفتند و در برابر آفریدگار هستی و عظمت آفرینش، برای آخرین بار چهره به حاک ساییدند. دیشب تاریخ بشریت چنین شهادی نداشت و امشب آنان در گذرگاهش خفته‌اند. دیشب انسانیت عمیق، چنین پشت‌وانه‌هایی نداشت و امشب کهن‌ترین رشته کوه‌هایی که حافظ مرز انسانیت‌اند، در این تاریک‌زار صفو کشیده‌اند.^۲



۸ شهریور شهادت مظلومانه شهیدان رجایی و باهنر روز مبارزه با ترویسم



بعد از ظهر روز یکشنبه، ۸ شهریورماه ۱۳۶۰، هنگامی که محمدعلی رجایی و محمدجواد باهنر به اتفاق چند تن از مسئولان کشوری و لشکری در جلسه شورای امنیت کشور در ساختمان مرکزی نخستوزیری شرکت کرده بودند، براثر انفجار بمی قوی که در یک کیف جاسازی شده بود به شهادت رسیدند. چند روز بعد از حادثه دادستان کل کشور، عامل این انفجار را مسعود کشمیری، دبیر شورای امنیت معرفی کرد. بعدها آشکار شد که کشمیری در اوایل انقلاب از هواداران گروهک تروریستی منافقین بوده است.



۱۳ شهریور بزرگداشت ابوالحیان بیرونی

ابوالحیان محمد بن احمد بیرونی (۴۵-۴۶ق) دانشمند جامع الاطراف از جمله ریاضیدان، ستاره شناس، داروشناس، جغرافیدان و تاریخ نگار در یکی از نواحی کات خوارزم متولد شد. به علت نبوغ فراوانش در علوم مختلف و علاقه شخصی‌اش به کسب هرچه بیشتر علم وارد دربار سلاطین زمان خود گردید و از سوی اکثر آنان مورد احترام قرار گرفت. ابوالحیان در سفرهای سلطان

^۱. ولایتی، علی اکبر (۱۳۸۶)، پویایی فرهنگ و تمدن ایران و اسلام، ج. ۱، تهران: مرکز استاد.

^۲. حکیمی، محمد رضا سپیده آشتا (برگزیده).



محمود غزنوی به هند با او همراه شد، که حاصل این سفر کتاب ارزشمند «تحقيق مالله‌هند» درباره تاریخ و جغرافیا هند است. از دیگر آثار مهم او «التفهیم» در ریاضیات و نجوم، «آثار الباقیه» در تاریخ و جغرافیا، «قانون مسعودی»، که بدون شک یکی از جامع‌ترین متون مربوط به اخترشناسی است و کتاب «تحدید النهایات الاماکن» می‌باشد. او در این کتاب پایه‌گذار یکی از پیچیده‌ترین شاخه‌های دانش جغرافیا یعنی جغرافیای ریاضی است. ابوالیحان در دانش فیزیک، مکانیک و کانی‌شناسی نیز چند کتاب و رساله نوشت. او با استفاده از اسطرلاب روش دیگری برای به دست آوردن محیط کره زمین ابداع کرد و در بحث انساط طولی فلزات ضرورت اصلاح اندازه‌گیری را مطرح نمود و در وابستگی جزر و مد دریاها به تغییرات دوری ماه کشفیاتی داشت. به طور کل در این دوره از تاریخ جهان اسلام دانستی‌های هیچ کس در جغرافیا، گاهشماری و ادیان تطبیقی بر او فروزنداشت.^۱ درباره ایشان فقط باید گفت افسوس ز مقتدائی دوران

۲۷ شهریور بزرگداشت شهریار، روز شعر و ادب فارسی

سید محمدحسین بهجت تبریزی (۱۳۶۷-۱۲۸۵ ه.ش.) در روستای زیبای «خوشکناب» آذربایجان متولد شد. دوران تحصیلات اولیه خود را در مدارس متحده، فیوضات و متosome تبریز گذراند و سپس در دارالفنون تهران تا کلاس آخر مدرسه‌ی طب تحصیل کرد ولی در سال آخر به دلایل عشقی و ناراحتی خیال و پیش‌آمدہ‌ای دیگر از ادامه تحصیل محروم شد و با وجود تلاش دوستانش به تکمیل تحصیل، شهریار رغبتی نشان نداد و وارد خدمت دولتی شد؛ چند سالی در اداره ثبت اسناد نیشابور و مشهد خدمت کرد و در سال ۱۳۱۵ به بانک کشاورزی تهران داخل شد.



شهریار در تبریز با یکی از بستگانش ازدواج کرده، که ثمره این وصلت سه فرزند می‌باشد. تخلص وی در ابتدا بهجت بود که با تفائل به حافظ، به شهریار تغییر داد. شهریار شاعر سه زبانه است و به سه زبان ترکی آذربایجانی، فارسی و عربی شعر سروده است. ۲۷ شهریورماه سال ۱۳۶۷ شمسی سالروز وفات آن شاعر بزرگ با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی "روز ملی شعر و ادب" نام گرفت.

۳۱ شهریور آغاز هفته دفاع مقدس



قرنهاست زمین انتظار مردانی اینچنین را می‌کشد تا بیایند و کربلای ایران را عاشقانه بسازند و زمینه ساز ظهور باشند... آن مردان آمدند و رفند، فقط من و تو ماندیم و از جریان چیزی نفهمیدیم.... پندار ما این است که ما مانده‌ایم و شهدا رفته‌اند، اما حقیقت آن است که زمان ما را با خود برده است و شهدا مانده‌اند. چه جنگ باشد و چه نباشد راه من و تو از کربلا می‌گذرد. باب جهاد اصغر بسته شد باب جهاد اکبر (مبارزه با نفس) که بسته نیست. جنگ ادامه دارد آنچنان که هزاران سال است از آغاز هبوط بشر در کره زمین تاکنون ادامه داشته است. شاید جنگ پایان

یافته باشد اما مبارزه هرگز پایان نخواهد یافت؛ زنها! این غلتی که من و تو را فرا گرفته ظلمات جهنم است.^۲

^۱. ولایتی، علی اکبر (۱۳۸۶). پویایی فرمونگ و تمدن ایران و اسلام، ج. ۱۰. تهران: مرکز استاد.

^۲. <http://ahlolbait.com/article/>

خبر دانشگاه سال ۱۳۹۹

تجلیل از پیشکسوتان دفاع مقدس:

به مناسبت بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس و تجلیل از پیشکسوتان دفاع مقدس دانشگاه مراسم قدردانی از این بزرگواران در دفتر ریاست دانشگاه برگزار گردید. در این مراسم که با ذکر صلوٰات بر محمد و آل محمد آغاز شد، ریاست دانشگاه جناب آقای دکتر زعفرانی متن تقدیرنامه را قرائت کردند و ضمن قدردانی از ایثارگری‌های این عزیزان، برایشان آرزوی صحت و سلامتی نمودند. در پایان لوح تقدیر و کارت هدیه توسط ریاست دانشگاه اهدا گردید. در این مراسم پیشکسوتان دفاع مقدس آقایان مطلبی فشارکی، صداقت پناه و شریفیان منش و اعضای هیات موسس دانشگاه، اعضای حلقه صالحین و کارکنان امور فرهنگی دانشگاه حضور داشتند.





تأسیس رشته جدید کارشناسی ارشد در گروه زبان‌های انگلیسی^۱:

دانشکده زبان‌های خارجی دانشگاه شیخ بهائی مفتخر است که به همراه دانشگاه الزهرا تهران جزو اولین دانشگاه‌های ایران می‌باشد که مجوز تأسیس رشته جدید «آموزش زبان به کمک فناوری» را کسب نموده است. دیجیتال شدن و تقاضای افراد برای آموزش غیر حضوری، مستلزم تربیت متخصصانی است که برای آموزش غیرحضوری و بر خط که ویژگی‌های خاص خود را دارد آموزش دیده باشند. رشته آموزش زبان به کمک فناوری در بسیاری از دانشگاه‌های برجسته دنیا در سطح کارشناسی ارشد و دکتری ارائه می‌شود تا این نیاز را برآورده سازد و این خود نشانگر اهمیت روزافزون و غیر قابل انکار فناوری‌های نوین در آموزش زبان می‌باشد. عامل دیگری که وجود این رشته را ضروری می‌کند تغییر و توسعه مفهوم سواد است به نحوی که امروزه مفهوم سواد شامل توانمندی‌های فناورانه نیز می‌شود. در عصر حاضر نیاز مبرم به تحول بنیادی در آموزش زبان کشور و قابلیت این دوره در افزایش توانمندی‌ها و انگیزه فراگیران ضرورت تأسیس چنین دوره‌ای را دو چندان می‌کند.

نقطه قوت دیگر این رشته میان رشته‌ای بودن آن، تولید محصول و ارتباط با صنعت و جامعه در قالب پروژه و پایان‌نامه می‌باشد که می‌تواند باعث افزایش زمینه‌های کارآفرینی و خود اشتغالی در آموزش زبان را فراهم آورد.

^۱. گروه زبان‌های خارجی دانشگاه شیخ بهائی

Jame` of Sheikh Bahaei

September 2020. ,Internal Magazine of Sheikh Bahaei University

